

Tuần 12:

Tiết 23

Chủ đề: NƯỚC ĐẠI VIỆT THỜI NHÀ TRẦN (tt)

A. HƯỚNG DẪN TÌM HIỂU BÀI:

- Tổ chức quân đội thời Trần như thế nào?
- Nhà Trần chủ trương gì trong quân đội ?
- Nhà Trần làm gì để củng cố quốc phòng?
- Nhận xét gì về quân đội thời Trần? So với quân thời Lý có gì giống và khác nhau?
- Chỉ ra những biện pháp tích cực nhà Trần để phát triển kinh tế? Nêu tác dụng của những chính sách đó?
- Nhà Trần làm gì để phát triển nông nghiệp?
- Công việc đắp đê được tiến hành như thế nào?
- Khai hoang được tiến hành như thế nào? Kết quả ra sao?
- Nhận xét gì về buôn bán trong và ngoài nước

B. NỘI DUNG BÀI HỌC:

4. NHÀ TRẦN XÂY DỰNG QUÂN ĐỘI VÀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ:

a. Nhà Trần xây dựng quân đội và củng cố quốc phòng:

- Quân đội thời Trần gồm cấm quân và quân ở các lộ. Ngoài ra còn có hương binh và quân các vương hầu.
 - Quân đội thực hiện chính sách “ngụ binh ư nông”, chủ trương “quân lính cốt tinh nhuệ, không cốt đông”
 - Quân đội được học binh pháp và luyện tập võ nghệ thường xuyên, xây dựng tinh thần đoàn kết trong quân đội.
 - Nhà Trần cho đóng quân nơi hiểm yếu.
- *Quân đội thời Trần mạnh và phòng thủ chặt chẽ.

b. Phục hồi và phát triển kinh tế:

*** Nông nghiệp:**

- Chú trọng khai hoang, vét kênh mương, đắp đê.
- Đặt chức quan Hà đê sứ để trông coi việc đắp đê.
- > Nông nghiệp phục hồi và phát triển.

* **Thủ công nghiệp:** Các xưởng thủ công nhân dân và thủ công nhà nước được phục hồi và phát triển như: Gốm, chế tạo vũ khí, đúc đồng, làm giấy...

*** Thương nghiệp:**

- Chợ mọc lên nhiều, kinh thành là trung tâm buôn bán, ngoài ra có 61 phố phường.
- Vân Đồn, Hội Thống (Nghệ An), Hội Triều (Thanh Hóa) là nơi buôn bán với nước ngoài tập nập.

C. CHUẨN BỊ TIẾT SAU:

- Âm mưu xâm lược Đại Việt của nhà Tống?

- Nhà Trần chuẩn bị và tổ chức chống quân Mông Cổ như thế nào?

TIẾT 24

CHỦ ĐỀ: NƯỚC ĐẠI VIỆT THỜI NHÀ TRẦN (TT)

A. HƯỚNG DẪN TÌM HIỂU BÀI:

Dựa vào sgk tìm hiểu:

- Mục đích vua Mông Cổ cho quân xâm lược Đại Việt.
- Nêu kế hoạch xâm lược của MôngCổ
- Nhà Trần làm gì để chuẩn bị chống quân Mông cổ?
- Trình bày cuộc kháng chiến chống quân Mông Cổ:
- Giải thích” Vườn không nhà trống”.
- Lập bảng niên biểu theo nội SGK về diễn biến, kết quả, ý nghĩa cuộc kháng chiến chống Mông Cổ.

B. NỘI DUNG BÀI HỌC:

II. CÁC CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG NGOẠI XÂM DƯỚI THỜI TRẦN:

1. Âm mưu xâm lược Đại Việt của Mông-Nguyên:

Để đánh được Nam Tống vua Mông Cổ cho quân xâm lược Đại Việt trước để từ Đại Việt đánh lên Nam Tống, phối hợp cánh quân phía bắc đánh xuống thực hiện kế hoạch “ gọng kìm” tiêu diệt Nam Tống.

2. Nhà Trần chuẩn bị và tiến hành kháng chiến chống quân Mông Cổ:

a. Nhà Trần chuẩn bị:

- Cuối năm 1257, nhà Trần ban lệnh sắm sửa vũ khí, các đội dân binh được thành lập, quân đội ngày đêm luyện tập.
- Nhà Trần ban lệnh cả nước chuẩn bị đánh giặc.
- Vua Trần Thái Tông trực tiếp chỉ huy cuộc kháng chiến.

b. Diễn biến:

- Tháng 1- 1258, 3 vạn quân Mông Cổ do Ngột Lương Hợp Thai chỉ huy tấn công nước ta.
- Quân giặc theo đường sông Thao tiến xuống Bạch Hạc (Phú Thọ), sau xuống Bình Lệ Nguyên (Vĩnh Phúc) thì bị quân ta chặn lại ở phòng tuyến, vua Trần Thái Tông chỉ huy đánh quyết liệt.
- Vua Trần cho quân rút khỏi Thăng Long về Thiên Mạc và nhân dân thực hiện chủ trương “vườn không nhà trống”.
- Quân Mông cổ chiếm Thăng Long trống nhưng gặp khó khăn.
- Quân Trần phản công ở Đông Bộ Đầu.

c. Kết quả:

- Ngày 29-1-1258, quân Mông Cổ rời khỏi Thăng Long rút quân về nước.
- Cuộc kháng chiến lần thứ nhất chống Mông Cổ kết thúc thắng lợi.

C. CHUẨN BỊ TIẾT SAU:

- Tìm hiểu âm mưu xâm lược Champa và Đại Việt của nhà Nguyên?

- Nêu sự chuẩn bị của nhà Trần để chống quân Nguyên?
- Trình bày diễn biến, kết quả, ý nghĩa cuộc kháng chiến chống xâm lược Nguyên ?